

Kaderbrief 2021

2 juni 2020 |

Datum en versie 2 juni 2020

Datum vaststelling	2 juli 2020
Vastgesteld door	Gemeenteraad Lingewaard
Eventueel publicatiedatum	4 juni 2020
Zaaknummer	168465

Inhoud

Bestuurlijk voorwoord	2
Leeswijzer	2
1. Goed op weg met ons college uitvoeringsprogramma ‘samen bouwen aan Lingewaard’	3
2. Financieel meerjarenperspectief staat onder druk	4
3. Onzekerheid over realisatie taskforce maatregelen	4
4. Weerstandsvermogen toereikend voor opvangen landelijke scenario’s	5
5. Risico-inventarisatie als basis voor begroting	7
6. Uitgangspunten voor de begroting 2021	7

Bestuurlijk voorwoord

Wij zijn nu halverwege de coalitieperiode 2018 – 2022 ‘Samen bouwen aan Lingewaard’. In een bijzondere tijd, waarin de hele wereld door de pandemie COVID-19 wordt beheerst en in grote onzekerheid verkeert. Niet lang hiervoor, in 2018, werden we in Lingewaard, opgeschrikt en beheerst door de brand in het gemeentehuis. Deze coalitieperiode wordt daarmee gekenmerkt, maar zeker ook geraakt, door bijzondere en onvoorziene ontwikkelingen.

Normaal gesproken ontvangt u in het voorjaar de Kadernota, waarin de integrale afweging plaatsvindt tussen het bestaande en het nieuwe beleid afgezet ten opzichte van de beschikbare middelen. De Kadernota is daarmee de opmaat naar en stelt de kaders voor de komende begroting.

Echter door de impact van COVID-19 op onze lokale en regionale samenleving en de organisatie zouden we geen recht doen aan het budgetrecht van de raad, indien we nu een Kadernota zouden aanbieden. Onder de huidige omstandigheden en met de nu beperkte informatie over de gevolgen van de Covid-19crisis is het lastig een zodanig complete en financieel kwalitatief goede Kadernota te maken dat u een goede integrale afweging zou kunnen maken in juli 2020. Bovendien heeft onze accountant aangegeven om bij onze jaarrekening 2019 een onderdeel “Gebeurtenissen na balansdatum” over COVID-19 op te nemen, dit gebeurt eigenlijk alleen maar als van een dergelijk gebeurtenis flinke impact wordt verwacht. Op grond hiervan bieden wij u deze Kaderbrief aan.

Leeswijzer

De kaderbrief is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

1. Het College uitvoeringsprogramma ‘Samen bouwen aan Lingewaard’
Wij informeren u over de essentie en relevante ontwikkelingen met betrekking tot het college uitvoeringsprogramma ‘Samen bouwen aan Lingewaard’. De uitgebreide rapportage en verantwoording over de periode 2018 – 2020 hebben wij u met een informatienota toegestuurd¹.
2. Het financieel meerjarenperspectief
In deze Kaderbrief is het financieel perspectief 2020-2023 geactualiseerd ten opzichte van de Beleidsbegroting 2020-2023. De gevolgen van de 1e Turap (incl. de ingezette bezuinigingen) zijn hierin meegenomen.
3. Taskforce maatregelen sociaal domein
De rapportage over het eerste kwartaal heeft u inmiddels ontvangen². In deze kaderbrief informeren wij u over de effecten van COVID-19 op de financiële kaders en ambities van de Taskforce.
4. Landelijke scenario's vertalen naar gemeentelijke begroting
Het CPB heeft meerdere scenario's opgesteld ten gevolge van COVID-19. Die hebben wij vertaald naar effecten op de gemeentelijke begroting.
5. Aanpak risico's ten gevolge van COVID-19
We informeren u over het proces dat we doorlopen om te komen tot een goed maatregelenpakket dat de gevolgen en effecten van de COVID-19 bestrijdt. Uiteraard worden ook kansen en positieve gevolgen hierin meegenomen.
6. Uitgangspunten voor de begroting 2021
Het is duidelijk dat de huidige crisis van invloed is op de begroting, zowel financieel als inhoudelijk. Met als uitgangspunt de visie ‘Samen bouwen aan Lingewaard’ vragen wij u om een aantal uitgangspunten en kaders vast te stellen waarmee wij, rekening houdend met verdergaande ontwikkelingen en groeiende kennis, de begroting 2021 opstellen.

¹ Informatienota wordt vastgesteld in het college van 9 juni 2020, ZS 167788

² Informatienota d.d. 28 april 2020 (ZS 156119 Kwartaalrapportage Taskforce Sociaal Domein Q1)

1. Goed op weg met ons college uitvoeringsprogramma 'samen bouwen aan Lingewaard'

Halverwege de coalitieperiode van 2018 – 2022 maken we de balans op en kijken we terug op de realisatie tot dusver van het college uitvoeringsprogramma 'Samen bouwen aan Lingewaard'.

Daarin zijn vijf speerpunten opgenomen:

1. bereikbaarheid
2. meer woningen mogelijk maken
3. bedrijvigheid
4. duurzaamheid
5. sociale samenhang

De ambities uit de speerpunten zijn vertaald naar actiepunten. De opgenomen actiepunten tot en met medio 2020 zijn uitgevoerd óf zijn in uitvoering, in het algemeen ook overeenkomstig de daarvoor opgenomen planning:

- Voor het speerpunt 'bereikbaarheid' geldt dat de uitvoering van de lokale actiepunten redelijk conform planning verloopt. De bovenlokale actiepunten zijn complexer, met name in verband met de betrokkenheid van andere partners als Provincie en buurgemeenten.
- Voor het speerpunt 'meer woningen mogelijk maken' geldt dat het voornemen om in deze coalitieperiode 1000 woningen te bouwen niet volledig gerealiseerd gaat worden als gevolg van de stikstof en PFAS problematiek. Wel zijn er voor alle kernen plannen in ontwikkeling.
- Op het vlak van 'bedrijvigheid' hebben we alle actiepunten tot nu toe uit kunnen voeren. Met name de verkoop van bedrijventerreinen is zeer voorspoedig verlopen.
- Voor 'duurzaamheid' geldt dat we stapsgewijs en gestaag de voornemens blijven uitvoeren. In de regio is Lingewaard één van de koplopers op het gebied van duurzaamheid en energietransitie.
- Het speerpunt 'sociale samenhang' is opgebouwd uit een aantal onderdelen. Voor het onderdeel 'zorg' geldt dat met de vaststelling van de Taskforcemaatregelen eind 2019³ een kader is neergezet voor financiële en inhoudelijke ambities. Hiermee heeft het college uitvoeringsprogramma op dit onderwerp een herijking gekregen. Voor de overige onderdelen binnen dit speerpunt geldt dat zij, weliswaar hier en daar met vertraging, worden uitgevoerd.

De uitgebreide verantwoording per actiepunten is opgenomen in de bijlage bij de informatienota d.d. 9 juni 2020.

Wat we zien is dat ontwikkelingen uit de afgelopen jaren op het gebied van stikstof en PFAS van invloed zijn op met name de realisatie van onze woningbouwplannen. Met behulp van het Rijk, de Provincie en onze gemeenten in de regio werken we samen aan oplossingen en versnellingsmogelijkheden. Daarnaast zijn de ontwikkelingen op het gebied van klimaatadaptatie van steeds grotere invloed geworden op de projecten en werkzaamheden in onze gemeente.

Ook COVID-19 heeft direct invloed op de uitvoering van de actiepunten. Processen waarin participatie een belangrijke rol speelt zijn in deze situatie lastiger van de grond te krijgen. Voor de totstandkoming van de maatschappelijke huisvestingsplannen voorzien wij een vertraging. Daarnaast geldt dat plannen realiseerbaar zijn als zij budgettair neutraal uitgevoerd kunnen worden. Als dat niet het geval is, worden hiervoor aanvullende voorstellen gedaan. Op dit moment is daar weinig financiële ruimte voor.

De invoering van de Omgevingswet is door de Minister uitgesteld naar 1 januari 2022.

Een aantal ambities uit het CUP zijn nog niet volledig verwerkt in de begroting. Voor het speerpunt bereikbaarheid geldt dat voor de onderzoeken die in dit programma zijn opgenomen middelen gereserveerd zijn in de begroting. Mochten hier aanvullende acties met financiële gevolgen uit voortkomen, dan dienen budgetten hiervoor aanvullend geraamd te worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vervolgacties naar aanleiding van gehouden verkeersonderzoeken. Voor het treffen van maatregelen zijn nog geen middelen beschikbaar.

³ Raadsbesluit d.d. 11 december 2019 (ZS 123735 Taskforce Sociaal domein)

Daarnaast zijn er twee moties aangenomen (m.b.t. verkeersveiligheid en meer woningen mogelijk maken). Bij de begroting informeren wij u over de uitvoerbaarheid van deze moties, in relatie tot de financiële consequenties.

De ontstane onzekerheden leiden ertoe, dat wij op dit moment geen realistische voorspelling kunnen doen in welke mate wij het college uitvoeringsprogramma gaan temporiseren dan wel realiseren.

2. Financieel meerjarenperspectief staat onder druk

Het vertrekpunt voor het meerjarenperspectief is de vastgestelde Beleidsbegroting 2020-2023. Deze begroting is in november 2019 in de gemeenteraad vastgesteld. In deze Kaderbrief is het financieel perspectief 2020-2023 geactualiseerd ten opzichte van de Beleidsbegroting 2020-2023. Als we alle in de 1e Turap 2020 aangeleverde budgetmutaties honoreren ontstaat het hieronder vermelde meerjarenperspectief.

		2020	2021	2022	2023
Saldo begroting 2020	N €	-300.937	€ -390.575	€ -475.449	€ 1.102.706
Gevolgen septembercirculaire 2019	V €	520.000	€ 1.185.000	€ 1.366.000	€ 1.281.000
Taskforce Sociaal Domein	N €	-350.000	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000
Amendement Polseweg (2e turap 2019)	V €	15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Bijgestelde saldo begroting 2020	N €	-115.937	€ 459.425	€ 555.551	€ 2.048.706
Bijstellingen 1e Turap 2020	N €	-1.491.340	€ -974.496	€ -974.496	€ -974.496
Totaal begroting inclusief bijstellingen	N €	-1.607.277	€ -515.071	€ -418.945	€ 1.074.210
- nadeel/+ voordeel					

3. Onzekerheid over realisatie taskforce maatregelen

In de taskforce sociaal domein zijn maatregelen opgenomen langs vijf hoofdlijnen. Naast de specifieke maatregelen voor jeugd, Wmo en participatie gaan we de efficiëntie en effectiviteit van de toegang verbeteren, gaan we beter samenwerken met onze maatschappelijke partners en proberen we zo optimaal mogelijk samen te werken in de regio. In de 1e kwartaalrapportage Taskforce bent u geïnformeerd over de stand van zaken over het 1e kwartaal 2020 en tevens meegenomen in de te verwachten impact van COVID-19 op de Taskforce.

Wij zien ook een positief effect van COVID-19 op de uitvoering van deze maatregelen. Als gevolg van de maatregelen van het Rijk werden en worden we gedwongen veel intensiever samen te werken met onze partners. Het regelen van opvang op scholen, creatieve alternatieven zoeken voor hulp en ondersteuning, een netwerk vormen rond inwoners die in de schulden dreigen te komen en rond gezinnen die extra kwetsbaar zijn in deze tijd. Er is heel veel geregeld en georganiseerd in weinig tijd. Daardoor is de relatie tussen gemeente en partners en partners onderling in korte tijd versterkt. Ook in de regio wordt snel geschakeld en zijn er korte lijntjes tussen gemeente op verschillende niveaus. Naast de intensievere samenwerking pakken we als gemeente ook veel vaker de regierol op. Een goed voorbeeld hiervan is de coördinerende rol die de gemeente speelt in het opvangen van kinderen van ouders met vitale beroepen. Het is belangrijk dat wat we nu leren en aan ervaring opdoen in deze crisis, we vervolgens inzetten bij de ontwikkeling van onze organisatie en onze manier van werken en samenwerken.

Gevolgen voor de financiële en inhoudelijke ambities

De opgave van de taskforce is om een besparing te realiseren van € 1,8 miljoen in drie jaar tijd. Die ambitie staat onder druk door COVID-19. De reden hiervan is dat we een toename van hulp- en ondersteuningsvragen verwachten én dat we onze ambitie om vijftig inwoners uit de uitkering aan het werk te helpen niet kunnen realiseren. De ambitie om vijftig mensen met een uitkering aan het werk te helpen is in economisch gezonde tijden al een uitdaging, maar wordt in een recessie een vrijwel onmogelijke opgave.

De effecten van COVID-19 zullen in meer of mindere mate zichtbaar worden op langere termijn. Het is aannemelijk dat het aantal hulpvragen van inwoners zal toenemen en daarmee de kosten voor hulp en ondersteuning. De problematiek in de samenleving verandert als gevolg van deze crisis.

De omvang van de sociaal-maatschappelijke schade zal afhangen van de duur van de maatregelen en de mate waarin we erin slagen de schade te beperken met inzet van alternatieven voor de gebruikelijke hulp en ondersteuning.

Tegenover de verwachting dat het aantal hulpvragen en daarmee de kosten zullen oplopen, staat dat we ook niet weten tot welke maatregelen en tegemoetkomingen het Rijk verder zal besluiten om de (economische) gevolgen van de crisis te verminderen.

4. Weerstandsvermogen toereikend voor opvangen landelijke scenario's

Het Centraal Plan Bureau (CPB) heeft vier scenario's ontwikkeld om de economische impact te bepalen van COVID-19 in 2020 en 2021. In alle scenario's is sprake van een recessie. De mate waarin wordt bepaald door het tijdstip van herstel van de economie. In het lichtste scenario zet het herstel in het derde kwartaal 2020 in, in het zwaarste scenario blijft herstel tot ver in 2021 uit.

In juni zal het CPB een nieuwe raming uitbrengen.

Weerstandsvermogen

Een belangrijke vraag is of we de risico's die we lopen als gevolg van COVID-19 (als die zich voordoen) kunnen opvangen met de aanwezige reserves. De onzekerheden zijn nog heel groot, daarom hebben we een inschatting gemaakt op basis van bandbreedtes.

We kijken hiervoor naar twee belangrijke reserves: de algemene reserve en de reserve precariobelasting. Op 31-12-2019 zit er € 22,5 miljoen in de algemene reserve. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening 2019 is een inschatting gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit per 31-12-2019: € 6,2 miljoen

We moeten er daarnaast rekening mee houden dat het tekort in de jaarrekening 2019 ongeveer € 5 miljoen bedraagt en ten laste van de algemene reserve komt. De weerstandsratio bedraagt dan per 31-12-2019 2,82. De reserve precariobelasting bevat per eind 2021 € 11,7 milj.

In het overzicht op de volgende pagina is weergegeven wat het financiële effect op de meerjarenbegroting is per scenario. Hiervan is nog niet duidelijk in welke mate dit een incidenteel of structureel effect is.

Met alle onzekerheden en voorbehouden die er zijn, zijn er op grond van dit overzicht op dit moment voldoende middelen in de algemene reserve beschikbaar om risico's op te vangen. Hiervoor kan ook nog een deel van de reserve precariobelasting worden ingezet.

Economische scenario's CPB

Hoofdconclusies

Onzekerheden over pandemie en gevolgen zijn groot

Economie hard geraakt, recessie is onvermijdelijk

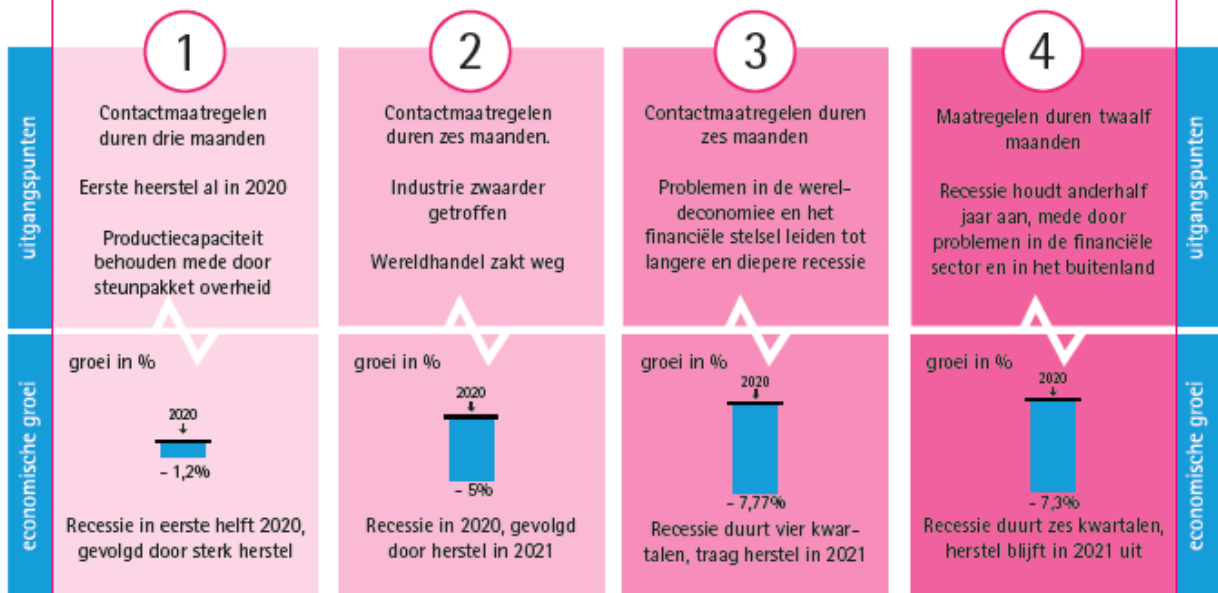

Ingezet beleid beperkt deel economische schade

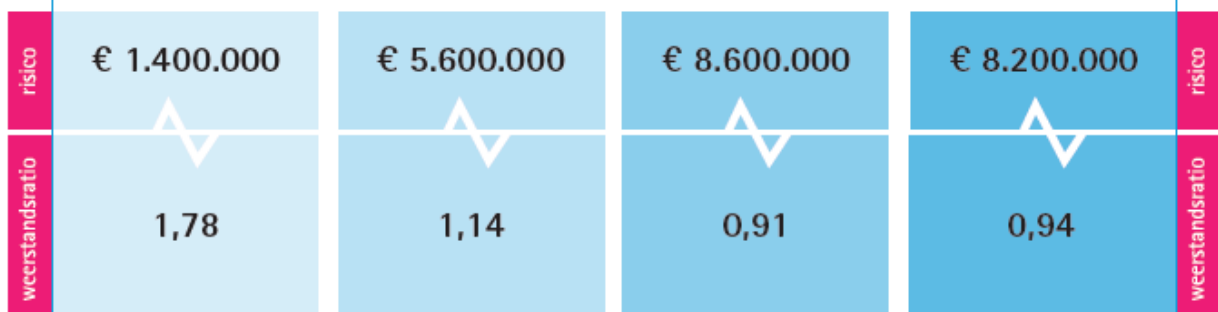
De staatsschuld loopt op en blijft te dragen

Vier scenario's

Economische scenario's Lingewaard

Risico's en effecten op weerstandsratio

5. Risico-inventarisatie als basis voor begroting

Naarmate er meer duidelijkheid ontstaat over de duur en de impact van de COVID-19 crisis kan er met meer zekerheid bepaald worden welke maatregelen getroffen moeten en kunnen worden om deze risico's te beperken. In dit proces zitten we nu volop. We zien dat er risico's zijn met:

- maatschappelijk effect, zoals bijvoorbeeld vereenzaming;
- financieel effect, zoals bijvoorbeeld teruglopende inkomsten vanwege grondverkopen;
- combinatie van beiden, zoals bijvoorbeeld inwoners die hun baan verliezen en een beroep moeten doen op de bijstand.

Daarnaast bevinden niet alle risico's die zich voordoen in de directe beïnvloedingsfeer van de gemeente. Bovendien zijn de gevolgen voor de gemeente sterk afhankelijk van de noodmaatregelen die het Rijk treft en de compensatie door het Rijk van extra kosten.

Een aantal voorbeelden van risico's die wij nu al zien en die niet eerder in deze brief genoemd zijn, zijn de volgende (deze opsomming is niet uitputtend):

- In het sociaal domein zien wij dat dorpshuizen en gemeenschapsaccommodaties in de problemen komen. Ook is de inhaalslag die de reguliere zorg moet maken een risico.
- Voor het ruimtelijk domein voorzien wij het risico van leegstand in de centrumgebieden en het risico van afnemende werkgelegenheid als gevolg van het toenemende aantal faillissementen.
- Op het domein van dienstverlening/bedrijfsvoering zien we dat de leges voor grote bouwprojecten teruglopen.

We zien daarentegen ook kansen of positieve effecten van deze crisis. Hierbij kunt u denken aan effectieve samenwerking met ketenpartners, het werken op afstand en het ontwikkelen van creatieve oplossingen. De saamhorigheid groeit en er ontstaan veel mooie inwonersinitiatieven.

In de begroting 2021 - 2024 doen wij voorstellen voor risico beheersende maatregelen. Hierbij wordt er ook gekeken naar mogelijkheden om verbanden te leggen om zo om op meerdere terreinen risico's te beperken. Bijvoorbeeld investeren in lokale projecten waarmee enerzijds de economie en anderzijds de werkgelegenheid wordt bevorderd.

6. Uitgangspunten voor de begroting 2021

Ondanks de onzekerheid over het verdere verloop en de effecten van COVID-19, is het mogelijk om met een aantal uitgangspunten richting te geven aan de wijze waarop de gemeente Lingewaard de komende jaren beleid en uitvoering vormgeeft. Hieronder doen wij voorstellen voor de te hanteren uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2021-2024.

a. Het streven is dat er een sluitende meerjarenbegroting 2021 – 2024 komt

De gemeente is gehouden een structureel sluitende gemeentebegroting op te stellen, om te voorkomen dat we onder preventief toezicht van de Provincie worden gesteld. Dit betekent dat de begroting meerjarig positief moet zijn en in het vierde begrotingsjaar geen tekort mag hebben.

Het is op dit moment nog onduidelijk op welke financiële steun of aanvullende maatregelen we op dit vlak kunnen rekenen vanuit Rijk en Provincie. Onderhandelingen en ontwikkelingen lopen nog. Daar waar er in de komende maanden nog sprake zal zijn van tegemoetkomingen vanuit het Rijk en/of de Provincie, worden deze vanzelfsprekend meegenomen. Hetzelfde geldt voor de uitkomsten van de meicirculaire.

In hoeverre deze onzekere factoren het streven nadelig beïnvloeden, is op dit moment nog niet aan te geven.

Jaarlijks nemen we in de begroting een aantal grondslagen mee voor ramingen van het bestaande beleid, zoals loon- en prijscompensatie en inflatiecorrecties voor subsidies, huren en contracten. We hanteren de volgende technische uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2021.

- We willen onze inwoners zo min mogelijk extra belasten. Voor de gemeentelijke belastingen gaan we in principe uit van alleen de prijsindex zoals vermeldt in de Septembercirculaire 2019, jaarschijf 2021 (1,8%). Uitzondering daarop zijn de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. Daarbij gaan we uit van maximaal 100% kostendekkendheid.
- Conform voorgaande jaren passen we waar dat nodig is de prijsindexering ook toe op de materiële budgetten in de begroting. En ook hier gaan we uit van de prijsindex in de Septembercirculaire 2019. Indien sprake is van contractuele verplichtingen indexeren we op basis van de afspraken in het betreffende contract.
- De CAO gemeenten is de basis voor de berekening van de salarislasten. Dit in combinatie met de toegestane formatie op de peildatum 1 mei 2020. Voor 2021 wordt daarnaast rekening gehouden met een aanpassing van het salarisniveau op basis van de Septembercirculaire 2019, jaarschijf 2021 (2,6%).

Gelet op de huidige situatie met alle financiële onzekerheden, willen wij u voorstellen om het streven van een sluitende meerjarenbegroting te blijven hanteren voor de begroting 2021.

Binnen dit kader leggen wij u vervolgens de inhoudelijke keuzes voor die gemaakt moeten worden.

Uit dit streven volgt dat:

b. Het beschikbare budget voor de Taskforce taakstellend is;

Er is in december een maatregelenpakket vastgesteld met dertig maatregelen, waarmee een structurele kostenbesparing van € 1,8 miljoen gerealiseerd moet worden. Hiervoor is een incidentele investering beschikbaar gesteld. Gelet op het uitgangspunt onder a) zijn de financiële kaders zoals vastgesteld bij het besluit over de Taskforce taakstellend. De 1^e Turap laat zien dat, door gewijzigde overheidsmaatregelen, onze verwachtingen van december op dit moment niet gehaald worden. Ook de noodmaatregelen die het Rijk neemt in het kader van COVID-19 kosten de gemeente geld, dat niet is begroot. Het toenemende beroep op de Participatiewet zal leiden tot een stijging van het benodigde budget. Nog onduidelijk is voor welke kosten de gemeente wordt gecompenseerd. Gelet op deze omstandigheden, zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk richting de begroting.

c. De speerpunten en ambities uit het College Uitvoeringsprogramma 'Samen bouwen aan Lingewaard' CUP de agenda blijven vormen voor deze coalitieperiode;

Bij de start van deze coalitieperiode is het college uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma is, met uitzondering van een aantal eerder benoemde punten verwerkt in de meerjarenbegroting. Wanneer het nodig blijkt te zijn op grond van het uitgangspunt onder a) dan wel op grond van gewijzigde behoeften in de samenleving op grond van de huidige crisis, vindt er een temporisering of herprioritering plaats. Dit zou bijvoorbeeld gevolgen kunnen hebben voor de uitvoering van het Huisvestingsprogramma Onderwijs. Voorgenomen investeringen zouden dan op een later moment kunnen plaatsvinden. De uitwerking van de risico's en de benodigde maatregelen ter beperking hiervan geven hierin nader inzicht. Voorstellen hiervoor worden gedaan bij de begroting.

Naast de speerpunten en ambities in het CUP wordt er ook veel regulier werk uitgevoerd. Dit betreft bijvoorbeeld onderhoudswerkzaamheden. Hiervoor zijn reserveringen gemaakt in meerjarenonderhoudsplannen. Onderzocht wordt welke activiteiten begrotingsneutraal naar voren gehaald kunnen worden om hiermee een bijdrage te leveren aan risicobeperking en vermindering van negatieve effecten van de COVID-19 crisis.

d. Incidentele middelen worden ingezet om kosten die gemaakt worden als gevolg van de COVID-19 crisis te dekken;

Er worden kosten gemaakt als gevolg van deze crisis. Over de besluiten dit tot nu toe zijn genomen bent u al een keer geïnformeerd⁴. Hiervan blijven we u op de hoogte houden.

Het voorstel is om de kosten, voor zover deze niet gedekt kunnen worden uit reguliere budgetten of leiden tot een overschrijding daarvan, te dekken met incidentele middelen, voor zover deze kosten ook een incidenteel karakter hebben.

Structurele kosten worden verwerkt in de begroting 2021-2024 en voorzien van dekkingsvoorstellen.

⁴ Informatienota d.d. 12 mei 2020 'Overzicht collegebesluiten die zijn genomen i.v.m. de coronacrisis (COVID-19)' (ZS 158421)

- e. Ondanks het gebrek aan ruimte komen we toch met twee nieuwe voorstellen bij de begroting 2021 - 2024, namelijk investeringen voor de ontwikkeling Aloysiuslocatie en de versterking regionale samenwerking;

Gelet op de financiële situatie van de gemeente is het uitgangspunt dat er geen nieuw beleid mogelijk is. Wij stellen voor om hierop twee uitzonderingen te maken. Dit betreft extra investeringen voor de Aloysiuslocatie en de resultaten van het versterkingsproces van de regionale samenwerking.

In maart heeft u het beeldregieplan voor de Aloysiuslocatie vastgesteld⁵. Met een geheime informatienota bent u geïnformeerd over de ontwikkelingsprogramma en de mogelijke kosten.

Het tweede punt betreft de versterking van de regionale samenwerking rondom wonen, mobiliteit, duurzaamheid, economie. De huidige situatie vraagt om een sterke regionale samenwerking, o.a. om de impact van COVID-19 beter te kunnen bestrijden. In het afgelopen jaar bent u al geïnformeerd over het versterkingsproces. Over de resultaten van het proces van de regionale samenwerking bent u reeds geïnformeerd, besluitvorming hierover vindt plaats in het najaar van 2020⁶.

Uitgangspunt is dat andere nieuwe voorstellen gedekt worden uit bestaande budgetten.

- f. De precariomiddelen worden ingezet voor specifieke doelen

Bij de vaststelling van de Begroting 2016 heeft u onder andere besloten over de mogelijke inzet van de precariobelasting. Deze inzet was onder het voorbehoud dat het heffen van precariobelasting op elektriciteits- en waterleidingen juridisch geoorloofd zou zijn. Hierover hebben we inmiddels meer duidelijkheid. Met Vitens zijn we tot een afronding van de gerechtelijke procedure gekomen en Liander heeft alle bezwaarschriften ingetrokken. Wat we ook weten is, dat we nog tot en met 2021 precariobelasting op elektriciteits- en waterleidingen kunnen heffen en dat dit daarna niet meer is toegestaan. Eind 2021 bevat de reserve precariobelasting € 11,7 miljoen. We hebben toegezegd u een of meer scenario's voor te leggen over de daadwerkelijke inzet van deze reserve. We hebben twee scenario's uitgewerkt. **Wij stellen u voor om te kiezen voor** scenario 2.

Scenario 1

In het eerste scenario wordt het volledige bedrag van de reserve precariobelasting toegevoegd aan de algemene reserve. In dit scenario maken we op dit moment nog geen keuze over de daadwerkelijk inzet van de precariobelasting. Afhankelijk van de ontwikkelingen rondom COVID-19 zouden dan op een later moment meer concrete keuzes gemaakt kunnen worden. Tegelijkertijd is het de vraag of we niet juist nu moeten blijven investeren om daarmee onze economie mede op gang te brengen/houden. We hebben daarom ook het volgende scenario uitgewerkt.

Scenario 2

Het tweede scenario sluit aan op het besluit dat de raad bij de vaststelling van de Begroting 2016 heeft genomen. Daarbij stelden wij voor te kiezen voor scenario A. We gingen er toen nog van uit dat sprake was van grotendeels structurele inkomsten. We weten nu dat dit niet meer het geval is.

In scenario A werden onder andere middelen gereserveerd voor het vrij besteedbaar maken van een deel van de destijds nog bekleemde algemene reserve. Een wijziging van het BBV leidde er in de Begroting 2017 toe dat er geen bekleemde algemene reserve meer is. Een reservering van een deel van de opbrengst precariobelasting voor dit doel is daarmee achterhaald.

In scenario A werden ook middelen gereserveerd voor onderhoud groen. In de Begroting 2018 zijn voorstellen opgenomen voor onderhoud en vervanging van groen en bomen, waarmee ook voor dit onderdeel een reservering van een deel van de opbrengst precariobelasting niet meer nodig is.

De in de Begroting 2016 voorgestelde reserveringen voor onderhoud wegen en het college uitvoeringsprogramma (CUP) zijn nog wel actueel.

⁵ Raadsbesluit beeldregieplan Aloysiuslocatie d.d. 5 maart 2020 (ZS 129952)

⁶ Informatienota d.d. 26 mei 2020 *Voorstellen stuurgroep regionale samenwerking (ZS 164015)

Inzet reserve precariobelasting scenario 2

We stellen voor om het totaal bedrag van € 11,7 voorlopig te reserveren voor drie doelen:

- Om de voorziening onderhoud wegen ook de komende jaren op peil te houden zijn extra middelen nodig. Dit in de wetenschap dat we de komende jaren keuzes moeten maken in het onderhoudsniveau wanneer we de structureel beschikbare budgetten niet verder aanpassen.
- Voor de uitvoering van het CUP zijn middelen nodig voor die onderwerpen die op dit moment nog niet zijn opgenomen in de begroting. Nog niet alles wat is benoemd in het CUP voor het speerpunt bereikbaarheid en mobiliteit is ook al financieel vertaald.
- Een deel voegen we toe aan de algemene reserve. Dit kan enerzijds worden gebruikt voor het opvangen van risico's die zich (al dan niet gerelateerd aan COVID-19) daadwerkelijk voordoen. Anderzijds kunnen deze middelen natuurlijk ook ingezet worden voor de uitvoering van plannen in een volgende collegeperiode.

Bij de begroting doen wij hiervoor voorstellen.

Met bovengenoemde uitgangspunten kan het college de komende maanden invulling geven aan de begroting 2021- 2024. Dit is een dynamisch proces dat voortdurend onderhevig is aan nieuwe ontwikkelingen en groeiende kennis. Mocht dit de door u vastgestelde uitgangspunten in positieve dan wel negatieve zin beïnvloeden, dan leggen wij dit vanzelfsprekend aan u voor.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Lingewaard,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. J. Wijnia

J.P.M. Meijers

Gemeente Lingewaard
Kinkelenburglaan 6
6681 BJ Bommel
(026) 326 01 11